Dosar nr. 5r-4633/2023
4-23104518-12-5r-20072023

D E C I Z I E
În numele Legii

15 noiembrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Olga Bejenari
Grefier Melisa Gaidanov
Cu participarea:
Recurentului Vasile Dabija
În lipsa:
Agentului constatator din cadrul DP Centru a INSP a IGP Aliona Talmaci

examinând în ședința de judecată publică recursul înaintat de **Dabija Vasile, data nașterii *****, IDNP *****, domiciliat în *****,** împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, emisă de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Talmaci Aliona, pe semnele contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional, prin care Dabija Vasile a fost sancţionat cu amendă în mărime de 40 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 2 000 lei şi cu aplicarea a 6 puncte de penalizare,

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2023, ora 20:09 min., agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Talmaci Aliona a adoptat decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator, cu seria şi nr. DCA01 067108, prin care Dabija Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional şi a fost sancţionat cu amendă în mărime de 40 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 2 000 lei şi cu aplicarea a 6 puncte de penalizare *(f.d.12).*

La 03 iulie 2023, cu nr. de înregistrare „*****", recurentul Dabija Vasile a înaintat un recurs, pe care l-a denumit „cerere" împotriva deciziei privind

examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, prin care a solicitat anularea acesteia ca fiind ilegală *(f.d. 5-6).*

În argumentare, a motivat prin faptul că, consideră decizia una ilegală și nejustificată. În ceea ce privește abaterea prevăzută la art. 229 alin. (2) din Codul contravențional, contestă sancțiunea aplicată deoarece la momentul întocmirii deciziei, dispunea de un raport de inspecție tehnică periodică a vehiculului, valabil până la 14 iulie 2023. Astfel, nu a fost demonstrată în mod corespunzător abaterea de neînmatriculare sau neefectuare a reviziei tehnice, iar sancțiunea impusă este nejustificată.

În ceea ce privește abaterea prevăzută în art. 229 alin. (3) din Codul contravențional, susține că a deținut o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, valabilă până la 21.06.2023. Are documente care atestă acest fapt și poate furniza dovada prezenței acesteia.

În fond i-a fost aplicată sancțiunea contravențională principală sub forma unei amenzi în valoare de 40 (patruzeci) unități convenționale și aplicată sancțiunea complementară de 6 (șase) puncte de penalizare. Prin urmare, contestă sancțiunea aplicată și consideră că aceasta este nelegală și abuzivă.

În plus, invocă faptul că agentul constatator nu a respectat prevederile art. 451^2 alin. (1) lit.(b) din Codul Contravențional, care stipulează că „Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă, numărul legitimației sau al unui alt act care stabilește identitatea acestuia”.

În urma examinări deciziei întocmite a constatat că în conținutul pct. 2 „Agentul constatator” lipsesc date ce ar confirma identitatea acestuia precum datele din legitimația de serviciu sau altui act de identitate ce stabilește identitatea acestuia.

Instanța de judecată menționează că recursul şi materialele dosarului contravenţional au fost expediate în adresa Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani), fiind repartizate judecătorului Bejenari Olga la 20 iulie 2023, ora 10:28 min. *(f.d.13).*

Recurentul Dabija Vasile, în şedinţă de judecată a solicitat anularea deciziei din 24 iunie 2023 și a susținut integral contestația depusă precizând că era prezent cînd i s-a întocmit decizia, dar nu a fost atent și a semnat. A recunoscut vina anume că polița nu era valabilă, dar agentul i-a aplicat sancțiune și pentru raport, dar raportul era valabil. Asigurarea era expirată de 3 zile. Invocă că au fost încălcate prevederile art. 451^2, art. 451^3 alin (3) lit. d) din Codul contravențional.

Agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Talmaci Aliona, fiind citat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei contravenționale, prin citație cu aviz de recepție recomandat *(f.d. 15, 17)*, prin care a fost informat despre examinarea cauzei contravenţionale, nu s-a prezentat în instanţa de judecată, nu a comunicat motivele neprezentării sale şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, manifestând un vădit dezinteres faţă de examinarea cauzei, iar în acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală, întrucât careva erori tehnice în procesul expedierii nu au fost semnalizate, iar această modalitate a fost acceptată de ambele părți, totodată reprezentantul autorităţii statului având obligaţia de a se interesa de cauzele contravenţionale pendinte, inclusiv prin accesarea agendei şedinţelor de judecată fixate pe portalul oficial al instanţei.

În subsidiar, instanţa mai precizează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

La fel, instanța de judecată reține că, comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar agentul constatator a pledat spre a nu se prezenta în instanța de judecată, în pofida cunoaşterii şi înştiinţării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

Analizând recursul și verificând decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa și

coroborând menţiunile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanţa de judecată reţine următoarele.

În fapt, prin decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, Dabija Vasile a fost sancționat contravențional, incriminându-i-se săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional, iar în acţiunile acestuia a fost reţinut faptul că, la 24 iunie 2023, ora 20:00, în *****, conducea vehiculul de model „*****” cu numărul de înmatriculare „*****” fără ca acesta să dispună de testare tehnică și asigurare obligatorie, astfel ignorând prevederile pct. 121 lit. b) al Regulamentului circulaţiei rutiere *(f.d.12).*

Recursul împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, a fost depus de către recurent la 03 iulie 2023, fiind înregistrat cu nr. de intrare „*****”, adică cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 451^3 alin. (1) din Codul contravențional.

În drept, instanţa notează că, în conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

La fel, potrivit art. 451^1 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces verbal cu privire la contravenţie dacă sânt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; *b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârşirea contravenţiei*; c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator; d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439^7, iar în cazul

tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întâi.

Respectiv, conform art. 451^3 alin. (3) din acelaşi cod, deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri: a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială; b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi; c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi; d) *în decizia agentului constatator nu au fost consemnate menţiunile de la art. 451^2 alin. (1)* şi dispozițiile art. 445 se aplică în mod corespunzător.

Analizând prevederile legale evidențiate supra, instanța de judecată conchide că decizia contestată în speța dedusă judecății a fost întocmită conform formularului tipizat pentru constatarea contravențiilor examinate de agenții constatatori în baza constatărilor personale, care reprezintă o procedură simplificată de constatare și examinare a contravenției inclusă în Capitolul VI^1 , titlul II, partea specială a Codului contravențional.

Instanţa mai constată că potrivit art. 400 alin. (1) din Codul contravenţional, în vigoare la momentul comiterii contravenţiei şi la adoptării deciziei de sancţionare, contravenţiile prevăzute la art. 229 din acelaşi cod se constată şi se examinează de către poliţie.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (*Zilibergerg împotriva Moldovei*, § 35, 1 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, 4 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023.

Sub aspectul legalității adoptării deciziei, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea deciziei recurate într-o anumită formă *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 451^2 ale Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea deciziei prin prisma art. 445 şi 451^3 ale Codului contravențional.

Instanța de judecată reține că decizia de sancţionare a fost întocmită și perfectată în prezenţa făptuitorului/recurentului Dabija Vasile, fiindu-i astfel aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 şi 451^3 din Codul contravențional, acesta fiind notificat privind iniţierea cauzei contravenţionale, cu asigurarea dreptului de a depune explicaţii, de a înainta obiecţii sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare.

Instanța de judecată reține că, procesul contravențional a fost pornit întemeiat, însă circumstanțele care l-au determinat pe agentul constatator să examineze fapta contravențională în baza acordului de colaborare, sunt neclare, de vreme ce, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional nu a acceptat constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției și, respectiv, nu a recunoscut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 229 alin. (2) din Codul contravențional.

Reieșind din conținutul prevederilor art. 451^1 alin. (1) pct. b) Cod contravențional, rezultă că iniţierea procedurii simplificate are loc exclusiv în situaţia când persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârşirea contravenţiei.

În concordanţă cu cele expuse, instanţa statuează însă că potrivit art. 451^1 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe în cazul adoptării prezentei decizii, condiţii care *nu au fost acceptate* de recurent.

Concomitent, instanţa notează că în speţa dedusă judecăţii, Dabija Vasile invocă prin recursul depus că nu a recunoscut săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 229 alin. (2) din Codul contravențional şi nu a acceptat constatările agentului constatator, deși a semnat olograf în rubrica nr. 9 din decizie.

Or, potrivit art. 451^2 lit. g) din Codul contravențional, declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator sunt suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

Respectiv, instanţa explică că procedura nominalizată simplificată de constatare a unei contravenţii este dictată anume prin dreptul persoanei de a recurge la această modalitate în schimbul unei pedepse reduse, care la caz, nu a

fost acceptată de Dabija Vasile, ultimul iterând aceiaşi poziţie şi în şedinţă de judecată. Or, după cum se invocă în recursul depus și se confirmă prin probele anexate inspecția tehnică periodică a vehiculului era valabilă pînă la 14 iulie 2023, iar în pofida acestui fapt agentul constatator a întocmit decizia de sancționare pe faptul că la 24 iunie 2023, conducea vehiculul fără ca să dispună de testare tehnică.

În asemenea circumstanțe, agentul constatator era obligat să aplice prevederile art. art. 425, 442 din Codul contravențional, să purceadă la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, după care să acumuleze probele necesare și să examineze cauza contravențională în procedură generală.

Obligația imperativă cu privire la întocmirea de către agentul constatator a unui proces-verbal cu privire la contravenție, derivă și din prevederile art. 446 din Codul contravențional, conform căruia în cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție doar: a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art. 20^1 -31^1 ; b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art. 29 și 31^1 ; c) dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator; d) în cazul contravenției flagrante.

Din punct de vedere al legalității deciziei asupra cauzei contravenţionale, instanța constată că, aceasta a fost încheiată cu nerespectarea dispozițiilor legale incidente și nu cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 451^2 din Codul contravențional, existând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, instanța denotă că forța probantă a actului atacat a fost înlăturată.

Instanța reiterează că în speță este prezent temeiul de anulare prevăzut la art. 451^3 alin. (3) lit. c) din Codul contravențional, s-au aplicat sancţiuni în alte limite decît cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi.

În acest sens, instanța reține că potrivit art. 451^1 alin. (3) din Codul contravențional, este prevăzut că în cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întîi.

Totodată, contravenția prevăzută la art. 229 alin. (2) din Codul contravențional prevede sancțiune cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, iar art. 229 alin. (3) prevede sancțiune cu

amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Însă agentul constatator deși urma să aplice sancțiune în mărime de ½ din 9 unităţi convenţionale și ½ din 30 unităţi convenţionale, a aplicat sancțiune de 40 unități convenționale.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 451^4 alin. (2) din Codul contravențional, instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii: 1) să respingă recursul şi să menţină decizia agentului constatator dacă este: a) tardiv; b) inadmisibil; c) nefondat; 2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii: a) dispunerea achitării persoanei sau încetării procesului contravenţional; b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului.

În concluzie, având în vedere că la adoptarea soluției asupra cauzei contravenționale, agentul constatator nu a ținut cont de prevederile art. 451^1, 451^3 alin. (3) lit. c) din Codul contravențional, instanța urmează a admite recursul cu încetarea procesului contravențional.

Mai mult, având în vedere cele menţionte, în contextul cărora petiţionarul nu mai poate formula alte apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin faptul că persoana nu a acceptat constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi nu a recunoscut săvîrşirea contravenţiilor, iar sancțiunea a fost aplicată în alte limite decît cele prevăzute de partea specială, care sunt norme inclusiv cu referire la pedeapsă, procedurale şi esențiale în prezentul caz, din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt invocate de către petiţionar sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării şi apărării.

În continuare, potrivit art. 461 alin.(2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

În baza materialelor cauzei contravenţionale și având în vedere prevederile articolelor 395 alin. (3), 445 alin. (2), 451^1-451^4, 461 alin. (2), 465 alin. (2) şi 474 din Codul contravențional, instanța de recurs,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Dabija Vasile împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, întocmită în baza art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional, de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de

patrulare “Centru” al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Talmaci Aliona.

Se declară nulă decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria şi nr. DCA01 067108 din 24 iunie 2023, emisă de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare “Centru” al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Talmaci Aliona, pe semnele contravenţiilor prevăzute de art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional, prin care Dabija Vasile a fost sancţionat cu amendă în mărime de 40 (patruzeci) unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 2 000 (două mii) lei şi cu aplicarea a 6 (șase) puncte de penalizare, din motivul admiterii încălcărilor art. 451^{1}, 451^{3} alin. (3) lit. c) şi ale altor norme imperative din Codul contravenţional, care afectează esenţial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **Dabija Vasile**, pe semnele contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (2), (3) din Codul contravențional, din alte motive care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul **Olga BEJENARI**